

จากเวเนซุเอลาถึงอิหร่าน ... สัญญาณ เตือนการยกระดับความเสี่ยงโลกปี 2569

KEY TAKEAWAYS

- สหรัฐฯ บุกเวเนซุเอลาจับกุมผู้นำประเทศ เพื่อฟื้นอิทธิพลและความมั่นคงของสหรัฐฯ ในภูมิภาค
- การประท้วงในอิหร่านรุนแรงยืดเยื้อ ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงที่สหรัฐฯ จะเข้าแทรกแซง และเกิดความขัดแย้งในภูมิภาครอบใหม่
- สหรัฐฯ เป็นตัวแปรสำคัญในความเสี่ยงภูมิรัฐศาสตร์โลก ผ่านแรงจูงใจด้านความมั่นคง ความต้องการทรัพยากร และกลยุทธ์ในการรักษาตำแหน่งผู้นำโลก
- ผลกระทบต่อการส่งออกไทยอาจมีมากขึ้นหากสถานการณ์ขยายวงกว้าง ขณะที่ราคาพลังงานผันผวนในทิศทางขึ้น

การจับกุมผู้นำเวเนซุเอลาเพื่อฟื้นฟูอิทธิพลสหรัฐฯ ในภูมิภาคลาตินอเมริกา

- วันที่ 3 ม.ค. 2569 สหรัฐฯ ปฏิบัติการ Operation Absolute Resolve โดยโจมตีทางอากาศและปฏิบัติการพิเศษเพื่อจับกุมผู้นำเวเนซุเอลาพร้อมภริยา และนำตัวเข้าสู่กระบวนการศาลภายใต้กฎหมายสหรัฐฯ ในข้อหาขายเสพติดและก่อการร้าย โดยประธานาธิบดีสหรัฐฯ ระบุว่าจะมีบทบาทในการเปลี่ยนผ่านทางการเมืองของเวเนซุเอลาจนกว่าจะถึงเวลาที่เหมาะสม
- ที่ผ่านมามีความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับรัฐบาลเวเนซุเอลา ตึงเครียดต่อเนื่องหลายปี เนื่องจากสหรัฐฯ มองว่ารัฐบาลเวเนซุเอลาเป็นเผด็จการและเชื่อมโยงกับเครือข่ายค้ายาเสพติดระดับนานาชาติ รวมถึงมองว่าปัญหาผู้อพยพเวเนซุเอลาที่ไหลเข้าสหรัฐฯ เป็นภัยต่อความมั่นคงและการเมืองภายใน
- ประเทศพันธมิตรของเวเนซุเอลา เช่น รัสเซีย และอิหร่าน ประณามปฏิบัติการของสหรัฐฯ ว่าละเมิดอธิปไตยและบรรทัดฐานกฎหมายระหว่างประเทศ ขณะที่จีนแสดงความกังวลอย่างมาก เนื่องจากจีนเป็นเจ้าของหนี้รายใหญ่และลงทุนโครงสร้างพื้นฐานหลายโครงการในเวเนซุเอลา รวมถึงเป็นลูกค้าน้ำมันรายใหญ่ที่สุด สูงถึงราว 80% ของการส่งออกน้ำมันทั้งหมดของเวเนซุเอลา
- สหรัฐฯ ยังแสดงท่าทีเชิงรุกต่อพื้นที่ยุทธศาสตร์อื่น โดยเฉพาะกรีเนแลนด์ ซึ่งมีความสำคัญทั้งด้านความมั่นคง เส้นทางเดินเรืออาร์กติก และทรัพยากรแร่หายาก ซึ่งเป็นภาพสะท้อนความต้องการขยายอิทธิพลเชิงภูมิรัฐศาสตร์ในพื้นที่สำคัญของสหรัฐฯ อย่างชัดเจน เพื่อสกัดบทบาทของจีนและรัสเซียในระยะยาว

ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ (National Security Strategy : NSS)

- ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของสหรัฐฯ เป็นหลัก (America First Realism) แทนการมุ่งเน้นระเบียบโลกเดิมซึ่งยึดโยงกับกฎกติกาพหุภาคีและหลักการประชาธิปไตย
- มุ่งเน้นการฟื้นฟูอิทธิพลของสหรัฐฯ ควบคู่กับการสกัดกั้นอิทธิพลของจีนและรัสเซีย โดยเฉพาะภูมิภาคอเมริกา ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญสูงสุด
- สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ผ่านมาตรการทางภาษี การแข่งขันเทคโนโลยี และการเป็นมหาอำนาจด้านพลังงาน ตลอดจนการควบคุมผู้อพยพเพื่อความมั่นคงในประเทศ
- ปฏิบัติการ Operation Absolute Resolve เป็นการเคลื่อนไหวเชิงรุกที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ NSS ของสหรัฐฯ ซึ่งประกาศเมื่อเดือน ธ.ค. 2568

ปัญหาเศรษฐกิจและเงินเฟ้อลดขนาดการประท้วงในอิหร่านและเสี่ยงลุกลามสู่ความขัดแย้งรอบใหม่

- การชุมนุมประท้วงเริ่มขึ้นตั้งแต่ปลายเดือน ธ.ค. 2568 จากปัญหาเงินเฟ้อสูงเฉลี่ย 42% ในปี 2568 ขณะที่เงินเรียลอ่อนค่าราว 40-50% ในตลาด Black Market ทำให้ราคาสินค้านำเข้าและค่าครองชีพเพิ่มขึ้น
- การประท้วงยกระดับจากปัญหาค่าครองชีพสู่การเรียกร้องทางการเมืองในช่วงต้นเดือน ม.ค. 2569 โดยมีการประท้วงต่อต้านอำนาจรัฐและผู้นำศาสนาในกรุงเตหะรานและเมืองหลัก โดยมีนักศึกษา แรงงาน และชนชั้นกลางเข้าร่วมจำนวนมาก
- รัฐบาลใช้กำลังปราบปรามอย่างรุนแรง มีรายงานผู้เสียชีวิตมากกว่า 2,000 ราย และถูกจับกุมกว่าหนึ่งหมื่นคน พร้อมตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศเพื่อควบคุมสถานการณ์
- รัฐบาลอิหร่านกล่าวหาว่าสหรัฐฯ และอิสราเอล เป็นผู้ยุยงและอยู่เบื้องหลังการประท้วงดังกล่าว พร้อมเตือนว่าการแทรกแซงจากภายนอกอาจนำไปสู่การตอบโต้ทางทหาร
- ท่าทีของนานาชาติ : สหรัฐฯ ประณามการใช้ความรุนแรงในอิหร่าน และประธานาธิบดีสหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีนำเข้า 25% สำหรับสินค้าจากประเทศที่มีการค้าขายกับอิหร่าน และอาจพิจารณามาตรการตอบโต้อื่น ซึ่งรวมถึงมาตรการทางทหาร แต่ยังไม่เน้นย้ำมาตรการทางการทูตและการเจรจาเป็นลำดับแรก ขณะที่จีนและรัสเซียย้ำหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในของแต่ละประเทศ

วิเคราะห์บทบาทเชิงรุกของสหรัฐฯ และผลกระทบในมิติต่างๆ

สถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์โลกในช่วงต้นปี 2569 ตกอยู่ในสภาวะสั่นคลอนอย่างรุนแรงจากการดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุกอย่างฉับพลันของ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ทำให้ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ปะทุขึ้นพร้อมกันในหลายพื้นที่ และอาจทำให้เศรษฐกิจและการค้าโลกเผชิญปัญหารุนแรงและซับซ้อนมากกว่าเดิม

เวเนซุเอลา

มิติด้านความมั่นคง

สหรัฐฯ ต้องการสกัดการขยายอิทธิพลของจีนและรัสเซียในลาตินอเมริกา ภายใต้ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (NSS) ของสหรัฐฯ

มิติด้านทรัพยากร

สหรัฐฯ ต้องการควบคุมแหล่งน้ำมันสำรองที่ใหญ่ที่สุดในโลกและตัดท่อน้ำมันดิบจากการเข้าถึงแหล่งน้ำมันในเวเนซุเอลา

มิติด้านกลยุทธ์

สหรัฐฯ ใช้การบุกเวเนซุเอลาเป็นกรณีตัวอย่างให้รัฐบาลประเทศอื่นๆ ในลาตินอเมริกาอ่อนแอตามสหรัฐฯ

ผลกระทบต่อราคาน้ำมัน : แม้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันในตลาดโลกไม่มากนัก แต่หากสหรัฐฯ สามารถควบคุมและฟื้นฟูกำลังการผลิตน้ำมันในเวเนซุเอลาได้สำเร็จ ราคาน้ำมันในตลาดโลกอาจปรับตัวลดลงในระยะข้างหน้าจากการเพิ่มขึ้นของอุปทานน้ำมัน

กรีนแลนด์

เป็นจุดติดตั้งระบบป้องกันภัยทางอากาศเพื่อสกัดกันเรือรบและขีปนาวุธจากรัสเซียและจีนตามนโยบายภายใต้ยุทธศาสตร์อาร์กติก

ต้องการครอบครองแหล่งแร่หายาก (Rare Earth) เพื่อลดการพึ่งพาจีนในห่วงโซ่อุปทานเทคโนโลยีและการทหาร

ป้องกันไม่ให้จีนขยายอิทธิพลผ่านเส้นทางสายไหมขั้วโลก (Polar Silk Road) แม้จะเผชิญความตึงเครียดกับ EU และ NATO

ผลกระทบต่อความเชื่อมั่นใน NATO : แม้การครอบครองกรีนแลนด์จะทำให้สหรัฐฯ ได้เปรียบทั้งทางทหาร (อยู่ใกล้รัสเซีย) และทางเศรษฐกิจ (แร่หายากที่จีนเคยผูกขาด) แต่จะทำให้ความสัมพันธ์กับ EU และ NATO สั่นคลอนอย่างรุนแรง เนื่องจากจะเป็นการละเมิดอธิปไตยของเดนมาร์ก

อิหร่าน

สหรัฐฯ มุ่งทำลายขีดความสามารถในการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์อย่างถาวร ซึ่งสัมพันธ์ต่อการเกิดสงครามหากมีการแทรกแซงทางทหารโดยตรง

จำกัดรายได้จากการส่งออกน้ำมันนอกระบบ (Shadow Fleet) และกดดันเศรษฐกิจอิหร่านผ่านการคว่ำบาตร

สลาย Axis of Resistance* ในตะวันออกกลางหลังเครือข่ายตัวแทน (Proxy) อ่อนแอลง พร้อมกับกดดันให้อิหร่านทำข้อตกลงนิวเคลียร์ฉบับใหม่

ผลกระทบต่อเส้นทางการค้าโลก : ความตึงเครียดในอิหร่านอาจนำไปสู่การปิดช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นจุดขนส่งน้ำมันที่สำคัญที่สุดของโลก และหากเกิดสงครามขึ้นจริง ค่าระวางเรือจะปรับสูงขึ้น ทำให้ราคาสินค้าและพลังงานสูงขึ้นและส่งผลให้เกิดเงินเฟ้อรุนแรง

* เป็นกลุ่มพันธมิตรในตะวันออกกลางที่เป็นเครือข่ายขององค์การเมืองและกลุ่มติดอาวุธต่างๆ ในตะวันออกกลาง โดยมีอิหร่านเป็นผู้สนับสนุนหลัก เพื่อต่อต้านและคานอำนาจของสหรัฐฯ และอิสราเอลในภูมิภาค

การส่งออกไทย

- การส่งออกไทยยังไม่กระทบโดยตรง เนื่องจากเวเนซุเอลาและอิหร่านไม่ใช่ตลาดส่งออกสำคัญของไทยในปัจจุบัน โดยไทยส่งออกรวมไปทั้ง 2 ประเทศ คิดเป็นสัดส่วนเพียงราว 0.05% ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทย
- หากสถานการณ์ในอิหร่านยกระดับไปสู่การแทรกแซงของสหรัฐฯ และการปิดช่องแคบฮอร์มุซ จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการค้าโลกผ่านราคาพลังงานที่จะปรับตัวสูงขึ้น

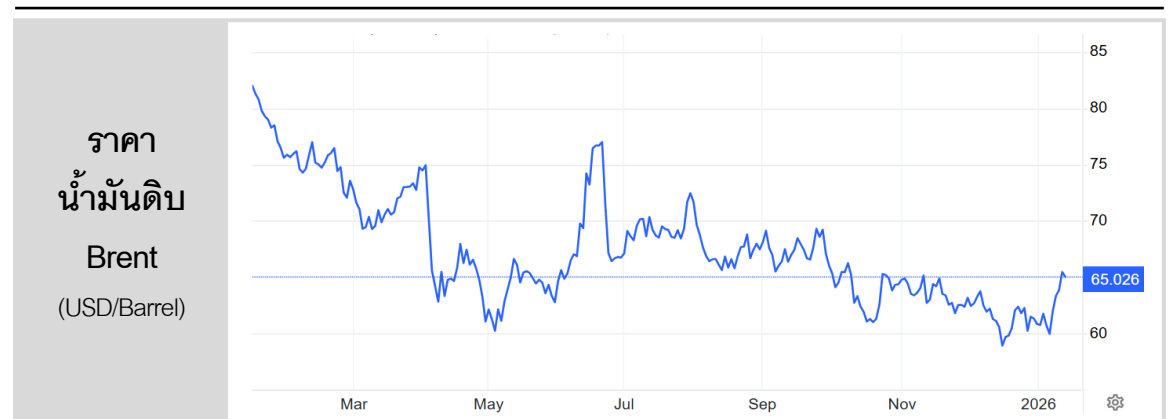
	อันดับตลาดส่งออกของไทย	มูลค่าส่งออกของไทย*	สัดส่วนต่อส่งออกรวมของไทย
 เวเนซุเอลา	115 th	40.3 ล้านUSD	0.01%
 อิหร่าน	81 th	120.8 ล้านUSD	0.04%

* ม.ค.-พ.ย. 2568

ราคาพลังงาน

- ผันผวนในทิศทางปรับตัวขึ้นในช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์ในอิหร่านสร้างความกังวลต่ออุปทานน้ำมัน ขณะที่ในช่วงที่สหรัฐฯ บุกเวเนซุเอลา ราคาน้ำมันปรับตัวลงเล็กน้อยเป็นเวลานับสัปดาห์
- สำหรับคาดการณ์ราคาน้ำมันในปี 2569 ยังมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำกว่าปริมาณอุปทานส่วนเกิน โดย Goldman Sach ยังคงคาดการณ์ราคาน้ำมันดิบ Brent เฉลี่ยที่ 56 USD/บาร์เรล และ WTI ที่ 52 USD/บาร์เรล เนื่องจากสต็อกน้ำมันโลกยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้จะมีอุปทานน้ำมันส่วนเกินราว 2.3 ล้านบาร์เรล/วัน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ความไม่สงบในตะวันออกกลางที่อาจลุกลาม ถือเป็นความเสี่ยงที่อาจทำให้ราคาน้ำมันปรับตัวขึ้นในบางช่วงเวลา

ปัจจัย	ตลาดคาดการณ์หรือกังวล
สหรัฐฯ บุกเวเนซุเอลา	<ul style="list-style-type: none"> • อาจนำไปสู่การปลดล็อกอุปทานน้ำมันของเวเนซุเอลา • แต่ยังคงต้องใช้เวลาเพื่อฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน
การประท้วงในอิหร่าน	<ul style="list-style-type: none"> • ความไม่สงบที่รุนแรงขึ้นอาจกระทบอุปทานน้ำมันของอิหร่าน • สหรัฐฯ ใช้มาตรการภาษี 25% กับประเทศที่ยังค้าขายกับอิหร่าน ยิ่งกดดันให้น้ำมันอิหร่านเข้าตลาดลดลง • หากความไม่สงบขยายวงกว้าง อาจกระทบการขนส่งบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ

ที่มา : tradingeconomics.com